

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Dalilou Marečkovou v právní věci žalobce: **D. N.**, nar. x, státní příslušnost Nigerijská federativní republika, t. č. v Zařízení pro zajištění cizinců Bělá – Jezová, 294 21 Bělá pod Bezdězem, zast. Mgr. Tomášem Císařem, advokátem se sídlem Vinohradská 22, 120 00 Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky**, pošt. schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 7. 2015, č. j. OAM-1324/DS-PR-P13-2015,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 7. 2015, č. j. OAM-1324/DS-PR-P13-2015, se zrušuje a věc se žalovanému vrací k dalšímu řízení.**
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradu nákladů řízení částku ve výši 6.800,- Kč, a to k rukám zástupce žalobce do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.**

O d ů v o d n ě n í

Žalobce se žalobou ze dne 24. 8. 2015 doručenou Krajskému soudu v Praze dne 26. 8. 2015 domáhá zrušení rozhodnutí označeného v záhlaví tohoto usnesení, jímž žalovaný podle § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), zastavil řízení o žádosti žalobce o mezinárodní ochranu z důvodu nepřípustnosti žádosti podle § 10a písm. b) zákona o azylu a určil, že státem příslušným k posouzení žádosti podle čl. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013,

kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobu bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále jen „nařízení č. 604/2013“) je Maďarsko.

V žalobě namítá, že žalovaný porušil ustanovení § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), když nezákonně nepřezkoumal jeho žádost a řízení následně zastavil jako nepřípustné, čímž žalobce připravil o možnost bránit se meritornímu rozhodnutí ve věci, jakož i možnosti vyčkat rozhodnutí soudu o žalobě, bez nutnosti žádat o odkladný účinek. Podle žalobce žalovaný porušil ustanovení § 2 odst. 4 a § 3 správního řádu, neboť nezjistil stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti a v rozsahu nezbytném k okolnostem případu. Podle žalobce porušil žalovaný rovněž článek 17 nařízení č. 604/2013, resp. nezákonně se tímto článkem vůbec nezabýval, čímž zatížil napadené rozhodnutí nepřezkoumatelností. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalobce postrádá minimálně úvahu správního orgánu, v níž by zdůvodnil, proč nevyužil diskreční pravomoc čl. 17 nařízení č. 604/2013. V neposlední řadě žalobce namítá, že ve správním spise chybí řádný důkaz o probíhajícím řízení v Maďarsku, neboť pouhý odkaz na „*jakýsi záznam z evidence EURODAC*“ nepostačuje k aplikaci čl. 3 nařízení č. 604/2013. Žalobce konstatuje, že Maďarsko, jako příslušný stát, je k řízení ohledně jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany zcela nečinné a ve věci se nijak neangažuje, resp. tento členský stát není schopen ani komunikace se žalovaným. Podle názoru žalobce se za současného stavu správního spisu a důkazní situace jeví odůvodnění údajné nepřislušnosti žalovaného jako povrchní, protože za tohoto stavu neměl žalovaný aplikovat čl. 3 nařízení č. 604/2013, naopak měl věcně zkoumat, zda důvody tvrzené žalobcem jsou relevantní právě v době podané žádosti, což neučinil. Podle názoru žalobce žalovaný v napadeném rozhodnutí pouze opakovaně užil přepjatě formalistický výklad, jakož i aplikaci čl. 3 nařízení č. 604/2013. Žalobce současně požádal o přiznání odkladného účinku žalobě.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě setrval na správnosti napadeného rozhodnutí s tím, že žalobce nebyl v průběhu správního řízení zkrácen na svých právech. Žalovaný je toho názoru, že postupoval plně v souladu s bezprostředně závazným nařízením č. 604/2013. Bylo bez pochyb prokázáno, že žalobce požádal o mezinárodní ochranu dne 14. 6. 2015 na území Maďarska. Ostatně žalobce tuto skutečnost sám v protokolu o vyjádření účastníka potvrdil, stejně jako potvrdil, že byl poučen o nutnosti zůstat v Maďarsku po dobu azylového řízení. Navíc žalobce dodal, že se chce do Maďarska vrátit. Žalovaný proto dne 19. 3. 2015 požádal správní orgán Maďarska o přijetí žalobce zpět na své území a o posouzení jeho žádosti o mezinárodní ochranu. Dne 3. 7. 2015 vypršela lhůta pro odpověď maďarské strany, proto dle ustanovení čl. 25 odst. 2 nařízení č. 604/2013 má žalovaný za to, že žádosti bylo vyhověno. K systému EURODAC žalovaný uvádí, že byl implementován do právního řádu České republiky Nařízením Rady č. 2725/2000 ze dne 11. 12. 2000 o zřízení systému EURODAC pro porovnání otisků prstů za účelem účinného uplatňování Dublinské úmluvy a umožňuje zemím EU identifikovat žadatele o azyl a osoby, které byly zadrženy v souvislosti s nezákonným překročením vnější hranice Unie. Žalovaný tedy vycházel z ustanovení přímo aplikovatelného nařízení č. 604/2013 a použitím jednotlivých kritérií tohoto nařízení dospěl k prokázanému závěru, že v daném případě je k řízení o udělení mezinárodní ochrany příslušné Maďarsko, a to v souladu s čl. 18 odst. 1 písm. d) nařízení č. 604/2013. Podle žalovaného je napadené rozhodnutí rovněž v souladu s čl. 17 odst. 1 nařízení č. 604/2013, v této souvislosti odkazuje na rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 6. 3. 2015, sp. zn. 49 Az 18/2015. Pokud jde o návrh na přiznání odkladného účinku žaloby, odkazuje žalovaný na usnesení Krajského soudu v Brně sp. zn. 33 Az 2/2015 s tím, že „[p]řiznání odkladného

účinku soudem na základě návrhu žadatele o mezinárodní ochranu při zachování významu a smyslu právní úpravy nařízení Dublin III. by tedy mělo představovat výjimku, která musí být odůvodněná zřejmými a do jisté míry jedinečnými skutkovými důvody.“ S ohledem na uvedené navrhuje zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

Ze správního spisu vyplývá, že žalobce byl dne 15. 6. 2015 zadržen při nelegálním pobytu v České republice a umístěn do Zařízení pro zajištění cizinců v Bělé pod Bezdězem - Jezové. V souladu s čl. 11 odst. 1 nařízení Rady (ES) č. 2725/2000 byly žalobci sejmuty otisky prstů a poslány do systému EURODAC. Ze záznamu o výsledku porovnávání otisků prstů jednoznačně vyplynulo, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu dne 14. 6. 2015 v Maďarsku. V protokolu o podání vysvětlení žalobce uvedl, že z Nigérie vycestoval bez cestovního dokladu a bez oprávnění k pobytu před třemi lety do Turecka, kde pracoval. Práce tam byla špatně placená, tak pokračoval do Řecka, kde strávil asi měsíc a dostal dokument, podle něhož měl zemi do 30 dnů opustit. Žalobce odešel s dalšími migranty pěšky do Makedonie, dále do Srbska, kde byli dva dny. Pak pokračoval pěšky do Maďarska. V Budapešti byl zadržen policií. Dostal dokumenty, kterým nerozuměl, při pohovoru mu tlumočník sdělil, že musí zůstat v Maďarsku, kdyby vycestoval, bude stejně vrácen do Maďarska. Žalobce spolu s cizinci, s nimiž cestoval z Řecka, odjel vlakem z Budapešti, protože jako ostatní chtěl jet do Německa. Žalobce věděl, že o azyl může požádat jen v jedné zemi Evropské unie.

Z napadeného rozhodnutí plyne, že se žalovaný předně zabýval tím, zda vůbec je ve smyslu nařízení č. 604/2013 dána příslušnost České republiky k posouzení žádosti žalobce, kterou podal dne 14. 6. 2015 v Maďarsku. Podle čl. 7 uvedeného nařízení přistoupil žalovaný k hodnocení kritérií obsažených v čl. 8 až čl. 15 a uzavřel, že v případě žalobce nebylo naplněno žádné z kritérií, jež by určilo příslušnost České republiky či konkrétního členského státu k posouzení žádosti žalobce. Dále žalovaný citoval čl. 3 odst. 2 nařízení č. 604/2013, který stanoví, že pokud nemůže být na základě uvedených kritérií určen příslušný členský stát, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný první členský stát, ve kterém byla žádost podána. Na to žalovaný konstatoval, že na základě provedené lustrace v databázi EURODAC je zřejmé, že jmenovaný požádal o udělení mezinárodní ochrany jako prvním členském státě Evropské unie na území Maďarska. Žalovaný tedy uzavřel, že Maďarsko je příslušné k posouzení žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany a v souladu s postupem dle čl. 18 nařízení č. 604/2013 je povinno žalobce přijmout zpět na své území a dokončit posouzení jeho žádosti o mezinárodní ochranu. Žalovaný se dále zabýval otázkou, zda v případě Maďarska existují závažné důvody se domnívat, že dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a podmínky přijetí žadatelů, které by dosahovaly možného rizika nelidského a ponižujícího zacházení. Žalovaný uzavřel, že Maďarsko dodržuje ratifikované mezinárodní smlouvy, umožňuje činnost právnickým osobám, které dohlíží nad dodržováním základních práv a svobod, jako Česká republika a ostatní země EU je i Maďarsko považováno za bezpečnou zemi původu. Skutečnost, že v Maďarsku ročně požádá o udělení mezinárodní ochrany tisíce uprchlíků, svědčí podle žalovaného o neexistenci obav uprchlíků z tamního azylového systému. Žalovaný uzavřel, že žalobci v Maďarsku nehrozí nelidské či ponižující zacházení ve vztahu k vedení řízení o udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný zmínil, že dne 19. 3. 2015 požádal správní orgán Maďarska o přijetí žalobce zpět na své území a o posouzení jeho žádosti o mezinárodní ochranu. Dodal, že dne 3. 7. 2015 vypršela lhůta pro odpověď maďarské strany, a proto v souladu s ustanovením čl. 25 odst. 2 nařízení č. 604/2013 žalovaný uzavřel, že žádosti bylo vyhověno. Protože

žalobcová žádost o udělení mezinárodní ochrany byla shledána nepřipustnou, žalovaný řízení o ní v souladu s ustanovením § 25 písm. i) zákona o azylu zastavil.

Krajský soud v Praze na základě podané žaloby dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Podle § 25 písm. i) zákona o azylu se řízení o udělení mezinárodní ochrany zastaví, jestliže je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřipustná. Podle § 10a písm. b) zákona o azylu je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřipustná, je-li k posuzování žádosti o udělení mezinárodní ochrany příslušný jiný členský stát Evropské unie.

Příslušnost jiného členského státu Evropské unie žalovaný stanovil na základě čl. 3 nařízení č. 604/2013. Toto nařízení je nejnovější součástí tzv. dublinského systému, který byl původně zakotven v tzv. Dublinské úmluvě (Úmluva o posouzení státu odpovědného za posouzení žádosti o azyl podané v některém z členských států Evropského společenství) a později v nařízení Rady (ES) č. 343/2003, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o azyl podané státním příslušníkem třetí země v některém z členských států (dále jen „nařízení č. 343/2003“). Cílem celého systému je stanovit jasná a proveditelná pravidla pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o azyl (mezinárodní ochranu). Tento systém má bránit na straně jedné tomu, aby žadatelé nebyli postupně státy Evropské unie vyhošťováni s tím, že jim nikde nebude poskytnuta ochrana, a na straně druhé tomu, aby tito nepodávali žádost postupně ve více členských státech Evropské unie se záměrem vyhledat stát s nejpříznivějším přístupem a nezahlocovali tak systém několikanásobnými žádostmi podanými tímž žadatelem. Nutno dodat, že posledně uvedená motivace by do určité míry měla být snížena již jen tím, že postupně dochází k harmonizaci podmínek azylového řízení, podmínek pro ubytování žadatelů a zacházení s nimi, jakož i podmínek pro udělení statusu uprchlíka či osoby požívající doplňkovou ochranu.

Jak plyne z preambule nového nařízení č. 604/2013 (konkrétně z bodu 5), uplatňovaná metoda by měla být založena na objektivních a spravedlivých kritériích jak pro členské státy, tak pro žadatele o azyl. K těmto kritériím nutno v obecnosti dodat, že tato žadatele jednotlivým členským státům Evropské unie nerozdělují rovným dílem, respektive podle velikosti a možností těchto států, ale v závislosti na zjištění skutečností stanovených v kapitole III nařízení č. 604/2013, které zmíněná kritéria sestavená do určitého pořadí obsahuje. Na základě těchto kritérií by pak mělo být možné urychleně určit příslušný členský stát tak, aby byl zaručen účinný přístup k řízení o poskytnutí mezinárodní ochrany a aby nebyl ohrožen cíl urychleného vyřízení žádosti o mezinárodní ochranu (srov. též bod 5 preambule nařízení č. 604/2013).

V rámci právních záruk zajišťuje nařízení č. 604/2013 žadateli o mezinárodní ochranu právo na podání opravného prostředku. V bodě 19 preambule se k tomu konstatuje, že by měly být stanoveny právní záruky a právo na účinný opravný prostředek, pokud jde o rozhodnutí o přemístění žadatele do příslušného členského státu, aby byla zaručena účinná ochrana jeho práv v souladu zejména s čl. 47 Listiny základních práv Evropské unie, přičemž pro zajištění souladu s mezinárodním právem by měl účinný opravný prostředek proti takovému rozhodnutí zahrnovat jak přezkum toho, jak je uplatňováno toto nařízení, tak přezkum po právní i skutkové stránce v členském státě, do kterého je žadatel přemísťován. V čl. 27 odst. 1 nařízení č. 604/2013 se pak stanoví, že žadatel nebo jiná osoba uvedená v čl. 18 odst. 1 písm. c) nebo d) má právo na podání účinného opravného prostředku k osudu

co do skutkové i právní stránky ve formě odvolání proti rozhodnutí o přemístění nebo jeho přezkumu.

Takovým opravným prostředkem je v právním řádu České republiky žaloba proti rozhodnutí správního orgánu podle § 65 s. ř. s., kterou se žadatel může domáhat přezkoumání rozhodnutí o přemístění.

S ohledem na žalobní námitky se soud nejprve zaměřil na to, zda (a jak) se žalovaný vypořádal s otázkou, zda s ohledem na čl. 3 odst. 2 větu druhou nařízení č. 604/2013 možné přemístění žalobce do Maďarska, jakožto státu, který byl primárně určen jako příslušný. Ačkoli je v dané věci třeba mít na zřeteli, že ohledně rozsahu přezkumu musí soud přihlížet nejen k vnitrostátní právní úpravě, ale také k požadavkům stanoveným v nařízení č. 604/2013, lze konstatovat, že ve vedení této úvahy soud limitován není. Naopak přímo z bodu 19 preambule nařízení č. 604/2013 plyne, že přezkum je třeba zaměřit i na situaci v členském státě, do kterého je žadatel přemísťován. K tomuto závěru soud dospěl i přes jistou jazykovou nepřesnost české verze nařízení č. 604/2013, tak jak byla uvedena shora. V české jazykové verzi totiž příslušný bod preambule zní, že přezkum musí „*zahrnovat jak přezkum toho, jak je uplatňováno toto nařízení, tak přezkum po právní i skutkové stránce v členském státě, do kterého je žadatel přemísťován.*“ Chybí zde tedy výslovné určení předmětu přezkumu, tj. toho, co má být v členském státě přezkoumáváno. Tento předmět však lze bez obtíží dovodit z anglické jazykové verze téhož bodu preambule nařízení, který v relevantní pasáži zní: „*an effective remedy against such decisions should cover both the examination of the application of this Regulation and of the legal and factual situation in the Member State to which the applicant is transferred*“ (pozn: potvrzeno soudem). Je tedy zřejmé, že je přezkum musí zahrnovat i posouzení situace v členském státě, do kterého je žadatel přemísťován (po právní i skutkové stránce). Tento požadavek přitom zjevně míří na posouzení toho, zda je na místě postup podle čl. 3 odst. 2 věty druhé nařízení č. 604/2013, tj. nepřemístění žadatele do takového členského státu z důvodů v tomto ustanovení uvedených a pokračování v posuzování kritérií stanovených v kapitole III příslušného nařízení za účelem zjištění, zda nemůže být jako příslušný určen jiný členský stát.

V tomto směru soud zjistil, že žalovaný v rozhodnutí příslušné části čl. 3 odst. 2 nařízení č. 604/2013 (věty první, druhou a třetí) doslovně citoval. Následně pak konstatoval, že Maďarsko stejně jako Česká republika a ostatní země EU je považováno za bezpečnou zemi původu. Žalovaný přihlédl i ke skutečnosti, že v Maďarsku ročně požádá o udělení mezinárodní ochrany tisíce uprchlíků, podle jeho závěru však právě tato okolnost svědčí o neexistenci obav uprchlíků z tamního azylového systému. V současné době je naopak známá situace v Maďarsku, které nezvládá nepředstavitelný nápor uprchlíků. V odůvodnění napadeného rozhodnutí soud postrádá zmínku jakýchkoli podkladů, které by úvahu žalovaného potvrdily. Žalovaný se nevypořádal se skutečností, že v Maďarsku dochází k vážným nedostatkům v oblasti azylového řízení, které mohou představovat porušení základních lidských práv a svobod (viz zpráva Komisaře Rady Evropy pro lidská práva z 16. 12. 2014 o dodržování lidských práv v Maďarsku, v níž je zmíněno, že maďarský systém imigrační detence není transparentní a odvíjí se spíše od kapacit azylových zařízení, než od individuálního posouzení každého případu). V posuzovaném případě tak není jasné, z jakých podkladů dospěl žalovaný k závěru, že Maďarsko dodržuje ratifikované mezinárodní smlouvy o lidských právech, navíc jak žalobce správně zmínil, správní spis postrádá jakékoliv podklady pro závěr žalovaného.

Soud dodává, že evropský azylový systém je koncipován v kontextu umožňujícím předpokládat, že všechny smluvní státy, které se na něm podílí, ať už jde o členské státy nebo o třetí státy, dodržují základní práva, včetně práv, jejichž základem je Ženevská úmluva a protokol z roku 1967, jakož i Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod, a že si členské státy mohou v tomto ohledu důvěřovat (rozsudek ESD ve věci *N. S. a další*, C 411/10 a C 493/10, bod 78). Jelikož ale nelze vyloučit, že v praxi tento systém může v určitém členském státě narazit na závažné funkční riziko, že žadatelé o azyl budou v případě přemístění do tohoto členského státu vystaveni zacházení, které je neslučitelné s jejich základními právy, přičemž v minulosti se tomu v případě některých členských států skutečně stalo (zejména šlo o Řecko), dovodila nejprve judikatura (srov. zejména výše uvedený rozsudek ESD ve věci *N. S. a další*), že právo Evropské unie brání uplatnění nevratitelné domněnky, podle níž je členský stát, jež čl. 3 odst. 2 nařízení č. 343/2003 označuje za příslušný, dodržuje právo Evropské unie. Dále v uvedeném rozsudku ESD konstatoval, že čl. 4 Listiny základních práv Evropské unie musí být vykládán v tom smyslu, že členské státy, včetně vnitrostátních soudů, nemohou přemístit žadatele o azyl do „příslušného členského státu“ ve smyslu nařízení č. 343/2003, nemohou-li ponechat bez povšimnutí skutečnost, že systematické nedostatky azylového řízení a podmínek přijímání žadatelů o azyl v tomto členském státě představují závažné a prokazatelné důvody pro domněnku, že žadatel bude vystaven skutečnému riziku nelidského nebo ponižujícího zacházení ve smyslu tohoto ustanovení. ESD pak pokračoval v tom smyslu, že nelze-li přemístit žadatele do jiného členského státu Evropské unie, je-li tento stát označen podle kritérií kapitoly III tohoto nařízení za příslušný členský stát, přísluší členskému státu, který měl toto přemístění provést, aby s výhradou možnosti posoudit žádost sám, uvedené v čl. 3 odst. 2 nařízení č. 343/2003, pokračoval v přezkumu kritérií uvedené kapitoly za účelem ověření, zda některé z dále uvedených kritérií umožňuje označit jiný členský stát za příslušný k posouzení žádosti o azyl. Závěrem ESD uvedl, že je však třeba, aby členský stát, v němž se žadatel o azyl nachází, dbal na to, aby nezhoršoval situaci, kdy jsou porušována základní práva tohoto žadatele, postupem určování příslušného členského státu, který by byl nepřiměřeně dlouhý. V případě potřeby mu přísluší, aby v souladu s podmínkami stanovenými v čl. 3 odst. 2 nařízení č. 343/2003 posoudil žádost sám.

Tyto závěry judikatury byly posléze promítnuty do nového nařízení č. 604/2013, konkrétně právě do jeho čl. 3 odst. 2, z jehož obsahu je zřejmé, že úvaha o tom, zda existují závažné důvody se domnívat, že v tomto členském státě dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů v daném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu čl. 4 Listiny základních práv Evropské unie, může vést k určení jiného příslušného členského státu na základě dalších kritérií, popřípadě k tomu, že se stát, který vede řízení o určení příslušného státu, stává příslušným členským státem, tzn. může vést k jinému věcnému řešení. Z konstrukce uvedeného článku podle názoru soudu plyne členskému státu povinnost posoudit situaci v členském státě, který byl primárně určen jako příslušný, z pohledu skutečností v tomto článku výslovně uvedených.

Je současně třeba uvést, že uvedené závěry platí jak pro případy, kdy půjde o přemístění žadatele ve smyslu definice uvedené v čl. 2 písm. c) nařízení č. 604/2013 (tím je státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti, kteří učinili žádost o mezinárodní ochranu, o níž dosud nebylo pravomocně rozhodnuto), tak v případě, kdy půjde o jinou osobu uvedenou v čl. 18 odst. 1 písm. c) a d) nařízení č. 604/2013. Pro opak lze sice argumentovat, a to výslovným zněním bodu 5 preambule, který stanoví požadavky na

rozsah přezkumu rozhodnutí o přemístění a v té souvislosti výslovně zmiňuje toliko „žadatele“ (viz citace shora). Naproti tomu však nelze pominout, úzkou provázanost mezi azylovým řízením a řízením o navrácení. Postačí poukázat například na bod 8 preambule směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES, o společných normách a postupech v členských státech při navrácení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí, v němž se uvádí, že „[u]znává se, že členské státy mají právo navracet neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí, pokud jsou zavedeny spravedlivé a účinné azylové systémy, jež plně respektují zásadu nenavrácení.“ (pozn. podtrženo soudem).

Proto i když bude tato jiná osoba přemísťována pouze za účelem navrácení [a to ve smyslu čl. 24 odst. 4 nařízení č. 604/2013, podle něhož pokud osoba uvedená v čl. 18 odst. 1 písm. d) tohoto nařízení, jejíž žádost o mezinárodní ochranu byla zamítnuta konečným rozhodnutím v jednom členském státě, se nachází bez povolení k pobytu na území jiného členského státu, může posledně jmenovaný členský stát buď požádat druhý členský stát o přijetí dotčené osoby zpět, nebo provést řízení o navrácení v souladu se směrnicí 2008/115/ES.], je podle názoru soudu zapotřebí vypořádat se kompletně čl. 3 odst. 2 nařízení č. 604/2013.

V návaznosti na shora uvedený závěr o nepřezkoumatelnosti žalobou napadeného rozhodnutí pro nedostatek důvodů, si soud nutně musel položit otázku, zda je namístě z tohoto důvodu žalobou napadené rozhodnutí bez dalšího zrušit a věc žalovanému vrátit k dalšímu řízení. V běžných případech by tomu tak vždy bylo, neboť jednak platí, že posouzení určité sporné otázky v první řadě přísluší správnímu orgánu, a také platí, že žalovaný nemůže důvody svého rozhodnutí (byť třeba i správné) doplňovat až ve vyjádření k žalobě a tím dodatečně napravit případné vady svého rozhodnutí.

K této úvaze soud vedla specifika rozhodované věci. Jak ze samotného nařízení č. 604/2013, tak z judikatury ESD týkající se problematiky dublinského systému (viz výše uvedený rozsudek ESD ve věci *N. S. a další*, případně též rozsudek ESD ve věci *Shamso Abdullahi*, C-394/12, bod 58), plyne, že cílem tohoto systému je urychleně určit příslušný členský stát tak, aby byl zaručen účinný přístup k řízení o poskytnutí mezinárodní ochrany a aby nebyl ohrožen cíl urychleného vyřízení žádostí o mezinárodní ochranu (srov. bod 5 preambule nařízení). Je tedy dán zjevný zájem na rychlém určení příslušného členského státu, který se odráží například také v čl. 29 odst. 2 podle kterého, pokud k přemístění nedojde během šestiměsíční lhůty, příslušnému členskému zanikne jeho povinnost převzít nebo přijmout dotyčnou osobu zpět a příslušným státem se stává dožadující členský stát.

Požadavek na rychlé vyřízení věci reflektuje ovšem také vnitrostátní právní úprava, která návrhy a žaloby ve věcech mezinárodní ochrany řadí mezi věci projednávané přednostně (§ 56 odst. 3 s. ř. s.). Právě s ohledem na tuto skutečnost a na to, že soud vyřízení této věci upřednostnil i ve vztahu k ostatním žalobám ve věci mezinárodní ochrany, dospěl soud k závěru, že není dán závažný důvod k ukročení od standardních zásad přezkumného soudního řízení, jak byly uvedeny shora, neboť se nelze domnívat, že by zrušení věci a její vrácení k dalšímu projednání žalovanému nutně znamenalo nemožnost provést případné přemístění žalobce v souladu s nařízením č. 604/2013 stanovené šestiměsíční lhůtě.

Ačkoli je v předmětné věci dán důvod pro zrušení žalobou napadeného rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí, považoval soud s ohledem

na efektivitu dalšího správního a případného soudního řízení za potřebné vyjádřit se i k dalším žalobním námitkám.

K diskrečnímu oprávnění podle čl. 17 nařízení č. 604/2013, jehož se žalobce rovněž dovolává, je třeba uvést, že jde o tzv. doložku svrchovanosti, která zachovává členskému státu pravomoc k výkonu práva poskytnout azyl nezávisle na členském státu příslušném k posouzení žádosti na základě kritérií stanovených nařízením č. 604/2013. Členskému státu, který rozhoduje o přemístění žadatele, je tedy dána možnost si dle svého vlastního uvážení ponechat žadatele ve své vlastní jurisdikci. Samo toto rozhodnutí posoudit žádost o mezinárodní ochranu však představuje pouze oprávnění členského státu, nikoli povinnost, a proto není užití institutu diskrečního oprávnění vynutitelné, a to ani soudní cestou. Konkrétní důsledky v podobě určitých povinností stanovených přímo nařízením tomto členském státu plynou až v návaznosti na jeho rozhodnutí o využití diskrečního ustanovení. V tom se toto ustanovení svojí konstrukcí liší od ustanovení čl. 3 odst. 2 nařízení č. 604/2014, a proto lze uzavřít, že v situaci, kdy členský stát tohoto oprávnění nevyužije, není povinností správního orgánu, který ve věci rozhoduje, tuto okolnost ve svém rozhodnutí výslovně odůvodňovat. Z důvodů shora uvedených nelze žalobní námitku, kterou se žalobce domáhá posouzení možnosti využití diskrečního oprávnění podle čl. 17 nařízení č. 604/2014, shledat důvodnou.

Jako nedůvodnou soud označil rovněž námitku žalobce, že ve správním spise chybí řádný důkaz o probíhajícím řízení v Maďarsku s tím, že pouhý odkaz na „*jakýsi záznam z evidence EURODAC*“ nepostačuje k aplikaci čl. 3 nařízení č. 604/2013. Zde soud nemohl přehlédnout, že si žalobce protřečí, protože v průběhu řízení sám potvrdil, že žádost o mezinárodní ochranu podal v Maďarsku dne 14. 6. 2015, dokonce uvedl, že se chce do Maďarska vrátit, protože byl poučen, že Maďarsko nesmí opustit. Zpochybňování systému EURODAC, který pouhým porovnáním otisků prstů umožňuje zemím EU identifikovat jednotlivé žadatele o azyl (jakož i osoby, které byly zadrženy v souvislosti s nezákonným překročením vnější hranice Unie) tak neobstojí.

Ze shora uvedených důvodů soud rozhodnutí žalovaného bez nařízení jednání zrušil pro nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů [§ 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] a věc žalovanému vrátil k dalšímu řízení (§ 76 odst. 4 s. ř. s.). Jelikož tímto rozhodnutím rozhodl soud ve věci samé, nerozhodoval již o návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě.

Právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku je v dalším řízení správní orgán vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce měl ve věci úspěch, proto mu přísluší právo na náhradu nákladů řízení spojených se zastoupením advokátem. Odměna stanovená dle soudního spisu za dva úkony právní služby činí 6.800,- Kč [tj. 3.100,- Kč za úkon, převzetí a příprava zastoupení dle § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů] a 600,- Kč za dvě paušální částky jako náhrada hotových výdajů po 300 Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Zástupce soudu nedoložil, že je plátcem DPH.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze 29. září 2015

JUDr. Dalila Marečková, v. r.
samosoudkyně

Za správnost:
Božena Kouřimová